

LIGJ
Nr.9228, datë 29.4.2004

PËR KONTABILITETIN DHE PASQYRAT FINANCIARE

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I
OBJEKTIVAT, FUSHA E ZBATIMIT DHE PËRKUFIZIMET

Neni 1

Objekti

Ky ligj përcakton parimet dhe rregullat e përgjithshme për përgatitjen e standardeve kontabël kombëtare dhe të pasqyrave financiare, si dhe për mbajtjen e kontabilitetit.

Neni 2

Fusha e zbatimit

1. Ky ligj zbatohet nga të gjitha njësitë ekonomike të vendosura në Republikën e Shqipërisë, që kanë qëllime fitimprurëse, përfshirë institucionet financiare dhe shoqëritë kontrolluese, pavarësisht nga forma e tyre juridike ose nga kërkesat e veçanta ligjore, që mund të zbatohen ndaj tyre.

2. Ky ligj zbatohet edhe nga njësitë e tjera, që nuk kanë qëllime fitimprurëse, me përjashtim të rasteve kur pasqyrat financiare dhe kontabiliteti i tyre është subjekt i ligjeve ose i rregullimeve të veçanta.

Neni 3

Përkufizime

Në kuptim të këtij ligji, me termat e mëposhtëm nënkuptohet:

1. "Mbajtja e kontabilitetit" është regjistrimi në ditar dhe në llogari i të gjitha veprimeve dhe fakteve ekonomike, që i përkasin një njësie ekonomike.

2. "Sistem kontabël" është sistemi që përdoret për përcaktimin, marrjen në llogari, matjen, klasifikimin dhe paraqitjen e të dhënave financiare të veprimtarisë së një njësie ekonomike.

3. "Standarde kontabël" janë parimet ose rregullat e përgjithshme, të shpallura nga një organizëm përgjegjës për normalizimin kontabël, që përcakton ky ligj, të cilat shërbejnë si bazë për zgjedhjen e trajtimeve ose të metodave kontabël, që zbatohen për përgatitjen dhe paraqitjen e pasqyrave financiare.

4. "Standardet Kontabël Ndërkombëtare (SKN) dhe Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF)" janë standardet e hartuara nga Bordi i Standardeve Kontabël Ndërkombëtare (IASB).

5. "Njësi ekonomike" janë personat juridikë dhe fizikë, publikë dhe privatë, me dhe pa qëllim fitimprurës, që kryejnë veprimtari dhe kanë seli të përhershme në Republikën e Shqipërisë.

6. "Njësi ekonomike që ndjekin qëllime fitimprurëse" janë njësitë ekonomike, të cilat prodhojnë e realizojnë produkte, mallra e shërbime për shitje, me qëllim realizimin e fitimeve, të cilat parashikohen t'u shpërndahen personave investues në kapitalin themeltar të saj.

7. "Njësi ekonomike që nuk ndjekin qëllime fitimprurëse" janë njësitë ekonomike publike, buxhetore, të qeverisjes qendrore dhe vendore dhe njësitë që kontrollohen prej tyre, organizatat jofitimprurëse, si dhe çdo sipërmarrje tjetër private, publike, politike, shoqërore ose fetare, që nuk përputhet me përkufizimin e një njësie ekonomike që ndjek qëllime fitimprurëse.

8. "Evidenca mbështetëse" është dokumenti bazë, dokumenti plotësues dhe regjistrat (librat)

kontabël, që përgatiten në letër të shkruar ose në bartës informatikë.

- a) Dokumentet bazë përmbajnë regjistrimet fillestare të çdo ngjarjeje dhe veprimi ekonomik;
- b) dokumentet plotësuese janë bartës të informacionit të marrë nga dokumentet bazë;
- c) regjistrat (librat) kontabël janë bartës të informacionit të regjistruar në mënyrë kronologjike dhe sistematike të efekteve të veprimeve ekonomike të kryera, të marra nga dokumentet bazë ose dokumentet plotësuese.

9. "Bartësi informatik" është çdo dokument i evidencës mbështetëse, i autorizuar nga organet përkatëse, i shkruar në mjete kompjuterike, sipas programeve informatike të pamanipulueshme dhe të printueshme në çdo kohë.

Neni 4

Standardet kontabël që zbatohen për hartimin e pasqyrave financiare

1. Njësitë ekonomike që zbatojnë këtë ligj, me përjashtim të rasteve të parashikuara në pikat 2 dhe 3 të këtij neni, zbatojnë standardet kontabël kombëtare për hartimin dhe publikimin e pasqyrave financiare. Standardet kontabël hartohen nga Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit dhe brenda një muaji shpallen të detyrueshme për zbatim nga Ministri i Financave.

2. Ministri i Financave, pasi merr mendimin e Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit, shpall standardet kontabël të detyrueshme për zbatim për njësitë ekonomike publike, që nuk ndjekin qëllime fitimprurëse.

3. Standardet e hartuara nga Bordi i Standardeve Kontabël Ndërkombëtare dhe të përkthyer në shqip, nën përgjegjësinë e Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit, pa ndryshime nga teksti origjinal në gjuhën angleze, shpallen nga Ministri i Financave dhe zbatohen detyrimisht:

a) nga shoqëritë e listuara në një bursë zyrtare letrash me vlerë dhe filialet e tyre, subjekt i konsolidimit të llogarive;

b) nga bankat e nivelit të dytë, institucionet financiare, të ngjashme me bankat, shoqëritë e sigurimeve dhe të risigurimeve, fondet e letrave me vlerë dhe të gjitha shoqëritë e licencuara për të kryer veprimtari investimi në letrat me vlerë, edhe kur ato nuk janë të listuara në një bursë zyrtare letrash me vlerë;

c) nga njësi ekonomike të tjera të mëdha, të palistuar në një bursë zyrtare letrash me vlerë, kur ato tejkalojnë kufijtë e përcaktuar nga Këshilli i Ministrave për të ardhurat vjetore dhe numrin e të punësuarve.

KREU II

MBAJTJA E KONTABILITETIT DHE INVENTARIZIMI I AKTIVEVE E DETYRIMEVE

Neni 5

Mbajtja e kontabilitetit

Të gjitha njësitë ekonomike e organizojnë mbajtjen e kontabilitetit mbi bazën e parimeve dhe të metodave, që përcaktohen nga Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit.

Neni 6

Evidenca mbështetëse

1. Regjistrimet kontabël justifikohen me evidencë mbështetëse, në formë dokumentare ose informatike, që sigurojnë besueshmërinë e tyre. Evidenca mbështetëse mbahet si provë dokumentare gjatë gjithë periudhës kohore, të përcaktuar në nenin 17 të këtij ligji.

2. Për çdo regjistrim kontabël duhet të shkruhet origjina, natyra, data dhe përmbajtja e veprimit ekonomik ose e ngjarjes.

Neni 7

Inventari i aktiveve dhe detyrimeve

1. Njësitë ekonomike, subjekte të këtij ligji, duhet të kontrollojnë, të paktën një herë në vit, ekzistencën dhe vlerësimin e aktiveve, të detyrimeve dhe të kapitaleve të veta, nëpërmjet inventarizimit të këtyre elementeve dhe evidencës së tyre mbështetëse.

2. Inventarizimi i aktiveve dhe detyrimeve kryhen nën përgjegjësinë dhe sipas procedurave të miratuara nga organi i drejtimit të njësisë ekonomike, që aktivet dhe detyrimet të paraqiten me vërtetësi dhe besueshmëri në pasqyrat financiare vjetore.

Neni 8

Gjuha dhe njësia monetare e regjistrave kontabël

1. Regjistrat kontabël mbahen në gjuhën shqipe dhe vlerat shprehen në njësinë monetare shqiptare.

2. Dokumentet e shprehura në gjuhë dhe/ose në njësi monetare të huaja, të ardhura nga/ose të dërguara për njësitë ekonomike të huaja, që nuk kanë seli të përhershme në Republikën e Shqipërisë, vlerësohen në pajtim me përmbajtjen e pikës 1 të këtij neni.

3. Njësitë ekonomike mund t'i regjistrojnë veprimet ekonomike dhe gjendjet e shprehura në njësitë monetare të huaja dhe i konvertojnë ato në njësinë monetare shqiptare, në përputhje me standardin kontabël përkatës.

KREU III

PARIMET DHE PËRBËRËSIT E PASQYRAVE FINANCIARE

Neni 9

Respektimi i standardeve kontabël

1. Pasqyrat financiare paraqesin me vërtetësi dhe besueshmëri gjendjen financiare, performancën, ndryshimet në gjendjen financiare dhe rrjedhjen e parasë së njërive ekonomike. Pasqyrat financiare përgatiten dhe paraqiten në përputhje me standardet kontabël. Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit mund të autorizojë përjashtime në rastet kur zbatimi i një standardi të veçantë gjykohet se është i papërshtatshëm për të siguruar të dhëna të vërteta dhe të besueshme.

2. Pasqyrat financiare në këtë ligj u referohen pasqyrave financiare individuale dhe pasqyrave financiare të konsoliduara.

Neni 10

Bazat dhe parimet mbështetëse

1. Pasqyrat financiare sigurojnë transparencën përmes të dhënave të plota dhe paraqesin, me vërtetësi, të dhënat e nevojshme për vendimmarrje. Ato përgatiten bazuar në një kontabilitet ushtrimor dhe në vijueshmërinë e veprimtarisë së njësisë ekonomike, për një të ardhme të parashikueshme.

2. Të dhënat që përmbajnë pasqyrat financiare duhet të jenë të kuptueshme për përdoruesit, të cilët kanë njohuri të mjaftueshme për veprimtaritë ekonomike të biznesit dhe për kontabilitetin.

3. Të dhënat për elementet dhe për shumatat që ndikojnë në vendimmarrjet ekonomike të përdoruesve paraqiten veçmas në pasqyrat financiare. Paraqitjet e grupuara lejohen vetëm për elemente me natyrë të ngjashme, shumatat e të cilave nuk janë materiale.

4. Kompensimi ndërmjet një elementi të aktivitetit të bilancit dhe një elementi të detyrimeve, si dhe ndërmjet një të ardhure dhe një shpenzimi është i ndaluar, përveç rastit kur parashikohet ose autorizohet nga një standard kontabël.

5. Të gjitha transaksionet dhe ngjarjet trajtohen në përputhje me metodat kontabël, të cilat sigurojnë plotësinë, paanësinë, kujdesin dhe paraqitjen me vërtetësi të pasqyrave financiare.

Neni 11
Krahasueshmëria

1. Pasqyrat financiare duhet t'u japin mundësi përdoruesve që të bëjnë krahasime ndërmjet ushtrimeve të ndryshme kontabël ose njësive ekonomike të ndryshme.

2. Paraqitja dhe klasifikimi i elementeve bëhen me koherencë nga njëri ushtrim kontabël në tjetrin, përveç rastit kur ndryshimi kërkohet nga një standard i ri kontabël ose kur ndryshimi çon në një paraqitje më të përshtatshme të ngjarjeve ose transaksioneve në pasqyrat financiare të njësive ekonomike.

Neni 12
Përbërësit e pasqyrave financiare

Pasqyrat financiare vjetore, përveç atyre që parashikohen në mënyrë të specifikuar nga standardet kontabël kombëtare, duhet të përmbajnë këto dokumente:

- a) bilancin kontabël;
- b) pasqyrën e të ardhurave dhe të shpenzimeve;
- c) pasqyrën e ndryshimeve në kapitalet e veta;
- ç) pasqyrën e rrjedhjes së parasë (cash flow);
- d) anekset e pasqyrave financiare, që përmbajnë një paraqitje të metodave kontabël, si dhe materialin tjetër shpjegues.

Neni 13
Parimet e vlerësimit

Elementet futen në llogari dhe përfshihen në pasqyrat financiare, me shumatat që përcaktohen, sipas standardeve kontabël.

Neni 14
Ushtrimet kontabël

1. Kohëzgjatja e ushtrimit kontabël është 12 muaj.
2. Ushtrimi kontabël fillon në datën 1 janar dhe përfundon në datën 31 dhjetor. Përrjashtimet për veprimtaritë e veçanta, me propozimin e Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit, miratohen nga Këshilli i Ministrave.

Neni 15
Gjuha dhe njësia monetare e pasqyrave financiare

1. Pasqyrat financiare përgatiten dhe paraqiten në gjuhën shqipe dhe vlerat shprehen në njësinë monetare kombëtare.
2. Pasqyrat financiare mund të paraqiten në shifra të rrumbullakosura, nëse nuk shkaktohet humbje e të dhënave, që kanë ndikim të përdoruesit e këtyre pasqyrave.

Neni 16
Depozitimi dhe publikimi i pasqyrave financiare

1. Pasqyrat financiare të njësive ekonomike, duke përjashtuar ato të pikës 2 të këtij neni, depozitohen në gjykatat përkatëse ku ato janë regjistruar, jo më vonë se një muaj nga data e miratimit të tyre nga mbledhja e përgjithshme e anëtarëve ose nga organi tjetër përgjegjës.

2. Njësitë ekonomike publike, të cilat nuk ndjekin qëllime fitimprurëse, i depozitojnë pasqyrat e tyre financiare brenda afateve dhe në vendet e përcaktuara me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 17
Ruajtja e dokumenteve

Regjistrat kontabël dhe evidencat mbështetëse ruhen për 10 vjet rresht pas mbylljes së vitit ushtrimor kontabël, të cilit i përkasin, përveç atyre që, me ligj ose akt tjetër nënligjor, përcaktohet një afat më i gjatë ruajtjeje. I njëjti afat zbatohet edhe për dokumentet informatike (bartësit) dhe printimet e tyre.

Neni 18
Përgjegjësitë

1. Organi i drejtimit ekzekutiv të njësisë ekonomike dhe organi i tij mbikëqyrës, të punësuar ose jo, janë përgjegjës për përmbushjen e të gjitha kërkesave, të parashikuara nga dispozitat e këtij ligji.

2. Ekspertimi ligjor i pasqyrave financiare nga ekspertë të pavarur të licencuar nuk e çliron organin e drejtimit ekzekutiv dhe atë mbikëqyrës të njësisë ekonomike nga përgjegjësitë, të parashikuara në pikën 1 të këtij neni.

KREU IV
KËSHILLI KOMBËTAR I KONTABILITETIT

Neni 19
Statusi dhe detyrat

1. Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit krijohet si organizëm profesional publik i pavarur dhe gëzon personalitet juridik.

2. Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit ka për detyrë:

a) të hartojë standardet kontabël kombëtare, në përputhje me kërkesat e këtij ligji dhe në koherencë me Standardet Kontabël Ndërkombëtare.

Nëse për arsye të legjislacionit dhe të praktikave kontabël brenda vendit, Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit e shikon të nevojshme që të shmanget nga zbatimi i disa standardeve, ai e ka autoritetin që ta bëjë një gjë të tillë, vetëm pasi të shpjegojë dhe të justifikojë arsyet e këtij veprimi;

b) të përpunojë një sistem kontabël, ku përveç standardeve kontabël kombëtare, të përcaktojë rregullat për mbajtjen e kontabilitetit, listat e llogarive dhe përdorimin e tyre, si dhe formatet për pasqyrat financiare;

c) të evidentojë nevojat dhe të propozojë zgjidhjet për përmirësimin e metodave kontabël për mbajtjen e kontabilitetit dhe për kualifikimet;

ç) të interpretojë dhe të përgjithësojë problemet që dalin nga praktika dhe standardet kontabël, të cilat i paraqet në formën e udhëzimeve kontabël;

d) të shqyrtojë dhe të japë mendime për të gjitha projektligjet dhe projektaktet nënligjore, rregulluese, të cilat përmbajnë dispozita për kontabilitetin, për përgatitjen e llogarive, që lidhen me njësitë ekonomike, subjekte të këtij ligji, si dhe me profesionet me bazë kontabilitetin;

dh) të vendosë marrëdhënie me organizata profesionale vendase e të huaja dhe të marrë pjesë në veprimtaritë kombëtare dhe ndërkombëtare për kontabilitetin.

Neni 20
Përbërja dhe zgjatja e mandatit

1. Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit përbëhet nga 9 anëtarë, prej të cilëve:

a) dy anëtarë propozohen nga organizatat e profesioneve të lira kontabël, të krijuara sipas legjislacionit në fuqi;

b) dy anëtarë propozohen nga fakultetet e ekonomisë;

c) dy anëtarë propozohen nga Bashkimi i Dhomave të Tregtisë;

ç) tre anëtarë propozohen nga Ministri i Financave.

2. Anëtarët e Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit mandatohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

3. Anëtarët e Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit kanë mandat 6-vjeçar dhe mund të rimandatohen me propozimin e subjektit përkatës, me miratimin e Këshillit të Ministrave.

4. Për të siguruar vazhdimësinë në përbërjen dhe punën e këshillit, njëri nga anëtarët e mandatit të parë, i përcaktuar me short nga secili subjekt që i ka propozuar, ka mandat 4-vjeçar, me të drejtën e rimandatimit.

5. Kandidatët për anëtarë të Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit duhet të plotësojnë kriteret e mëposhtme:

- a) të kenë diplomë universitare në fushën e kontabilitetit;
- b) të kenë titullin "Profesor" ose gradën shkencore "Doktor i shkencave" prej jo më pak se 3 vjetësh, ose të kenë një "Master në kontabilitet dhe/ose financë", prej jo më pak se 5 vjetësh;
- c) të kenë përvojë pune mbi 10 vjet në fushën e kontabilitetit;
- ç) të kenë përvojë në udhëheqjen metodologjike dhe në hartimin e akteve ligjore e nënligjore dhe të metodikave në fushën e kontabilitetit dhe të financave;
- d) të kenë autoritet profesional të njohur dhe figurë të pastër morale.

6. Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit për realizimin e detyrave angazhohet me kohë jo të plotë pune.

7. Për të mbështetur veprimtarinë e Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit, krijohet një strukturë administrative me personel të punësuar. Struktura, organika, pagat për të punësuarit dhe honoraret e anëtarëve të këtij këshilli, miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

8. Anëtarit të Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit i hiqet mandati para përfundimit të tij, me propozimin e Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit, me vendim të Këshillit të Ministrave, vetëm në rastet kur ai:

- a) vdes;
- b) bëhet i paaftë për shkak sëmundjeje;
- c) kryen një vepër penale;
- ç) nuk përmbush kërkesat e caktuara në Rregulloren e Brendshme të Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit.

Neni 21

Organizimi dhe funksionimi

1. Organizimi dhe funksionimi i Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit, procedurat për hartimin e standardeve kontabël kombëtare dhe të produkteve të tjera, të realizuara nga anëtarët e këtij këshilli ose të tretët, përcaktohen në rregulloren e brendshme të tij, e cila propozohet nga Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit dhe miratohet nga Këshilli i Ministrave.

2. Kryetari dhe Nënkyetari i Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit zgjidhen nga anëtarët e këshillit, sipas procedurave të përcaktuara në rregulloren e brendshme.

Neni 22

Burimet e financimit

1. Veprimtaria e Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit financohet nga Buxheti i Shtetit. Ai ka të drejtë të përdorë edhe të ardhurat që realizon nga punët që kryen.

2. Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit mund të përdorë financime dhe donacione nga subjektet dhe organizmat financiarë dhe profesionalë vendas dhe të huaj, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

Neni 23

Shkeljet dhe dënimet

Rastet e shkeljeve të kërkesave të këtij ligji janë objekt i masave ndëshkimore administrative, civile ose penale, në masën e dëmit të shkaktuar, në përputhje me dispozitat e Kodit Civil, Kodit Penal ose ligjeve të tjera, në bazë të kërkesë-padive të bëra nga palët e interesuara.

KREU V
DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 24
Zbatimi i ligjit

Ngarkohet Këshilli i Ministrave që, deri në hyrjen në fuqi të ligjit, të nxjerrë aktet në zbatim të neneve 19, 20 dhe 21 të këtij ligji, për organizimin dhe funksionimin e strukturave dhe të organeve të parashikuara në ligj.

Neni 25
Zbatimi i lirë

Njësitë ekonomike lejohen t'i zbatojnë standardet ndërkombëtare të kontabilitetit para datës që këto standarde shpallen të detyrueshme për zbatim.

Neni 26
Shfuqizime

Ligji nr.7661, datë 19.1. 1993 "Për kontabilitetin", shfuqizohet me hyrjen në fuqi të këtij ligji.

Neni 27
Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi më 1 janar 2006.

**Shpallur me dekretin nr.4235, datë 26.5.2004 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Alfred Moisiu**